

Риторика - ораторське мистецтво

Мета:

- ознайомити учнів з поняттям риторики як науки й мистецтва; окреслити роль і місце риторики в античному світі,
- з'ясувати особливості дотримання риторичних вимог до мовця у процесі висловлювання в різних життєвих ситуаціях; за допомогою мовленнєво-комунікативного дидактичного матеріалу виховувати в учнів уміння й навички брати участь у процесі комунікації і розуміти імідж оратора;
- розвивати навички володіння аудиторією, мислення, комунікативні вміння, навчати формувати професійний імідж.

Риторика- це наука про способи переконання та впливу на аудиторію з урахуванням її особливостей.

Ця наука вивчає:

- Методику творення тексту
- Визначає структуру, найпридатнішу для зрозумілого та аргументованого викладення думки

Риторика. Історія

1. Риторика є однією з найдавніших наук, її виникнення припадає на античні часи.

2. Найвидатніші теоретики риторики були в Греції, а практики — в Римі.

Засвоєння риторики вважалося необхідною підготовкою в Стародавній

Греції та Римі. Громадяни Давньої Греції могли самі себе захищати в суді, а щоб захист вийшов вдалим, вони зверталися до фахівців, чиїм ремеслом було складання промов.

Ораторське мистецтво розвивалося й у Давньому Римі.

Термін „риторика” походить від грецького слова, яке означає „наука про ораторське мистецтво, красномовство”.

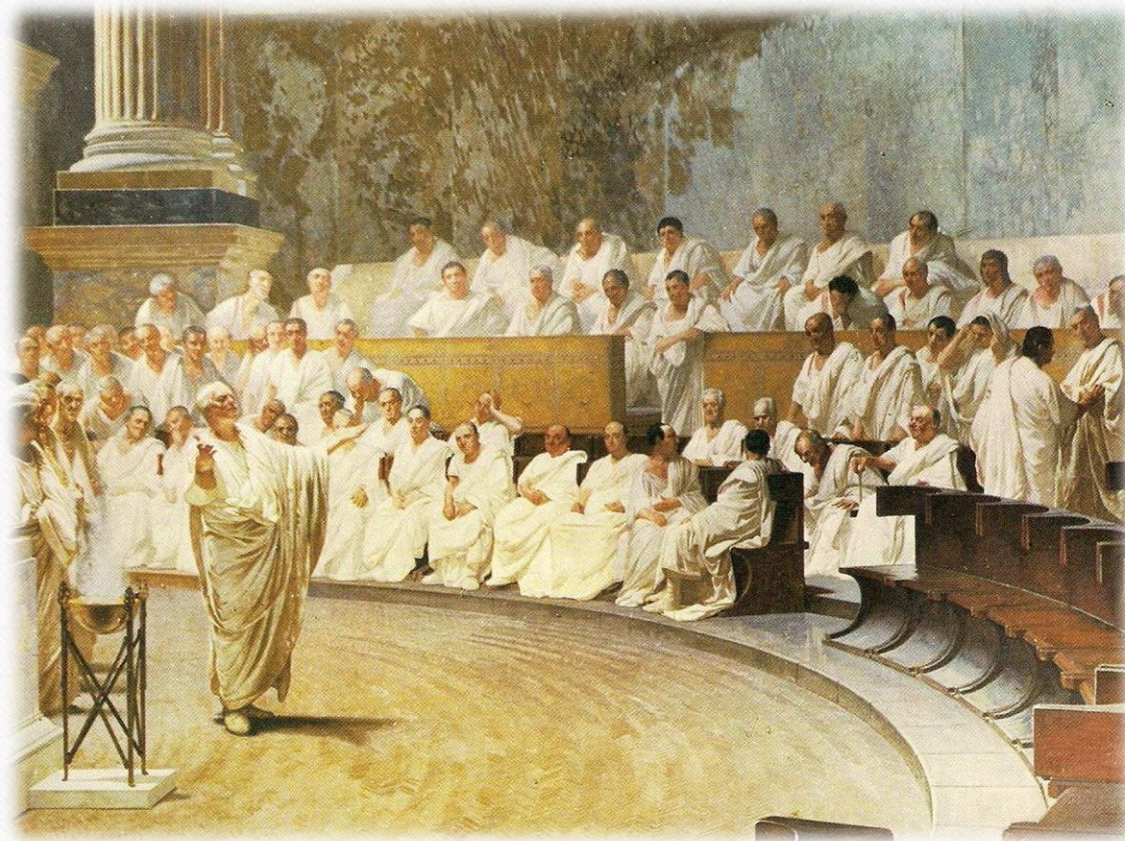
Батьківщиною красномовства є Давня Греція. Термін „мистецтво” в ті часи тлумачився досить широко. Ремесло, військова справа, наука, медицина кваліфікувалися як мистецтво.

У свій час ще Платон казав, що „красномовство належить до тих мистецтв, які все здійснюють й усього досягають словом... Адже воно зібрало й тримає у своїх руках сили всіх мистецтв!”

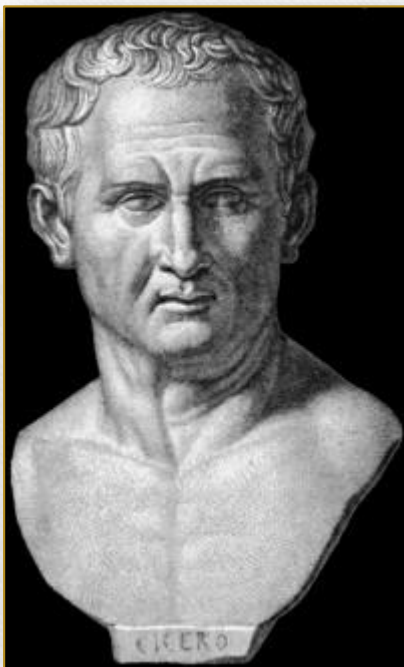

Оратор — той, **хто виголошує промову**, а також людина, що володіє **даром красномовства**, або володіє ораторським **мистецтвом**

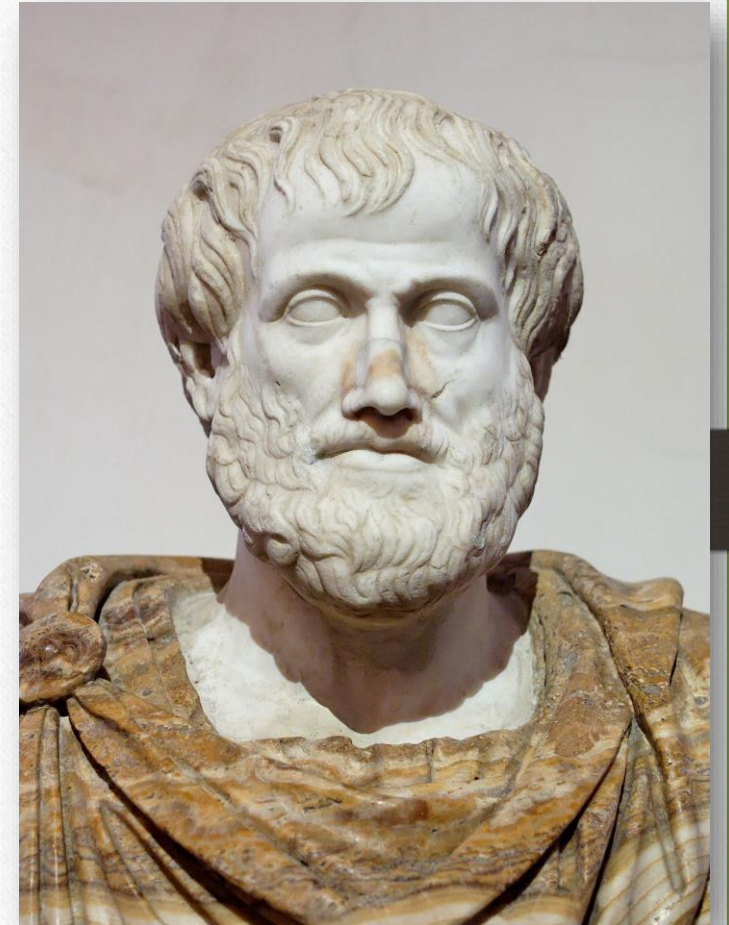
Найвидатнішим римським оратором був Марк Туллій Цицерон (106—43 рр. до н. е.) досягнув високої майстерності у складанні й виголошенні промов, став автором трактатів про ораторське мистецтво.

Будь-який випускник дореволюційної гімназії міг прочитати по латині напам'ять і прокоментувати першу промову Цицерона проти Катіліни:

«Доки ж ти, Катіліно, будеш виснажувати наше терпіння ..."», містить знаменитий крилатий вислів" О часи! О звичаї! »(O tempora! O mores!).

Найвідомішим давньогрецьким оратором був Арістотель (384 до н. е) – старогрецький філософ і учений. Учень Платона. З 343 до н. е. – вихователь Олександра Македонського

Аристотель Наводив Такий приклад: «Якщо в якому-небудь небудь місті на посаду Лікаря претендувати будуть претендувати місті на посаду Лікаря Будуть лікар і оратор, лікар і оратор, то лікар з усіма його медичними то лікар з усіма його медичними Знаннями буде відкинутий і міські зборизнаннями оберуть на буде цю посаду оратора, того оберуть тільки побажати. Відкинутий і міські варто збори на цю посаду оратора, варто лише йому цього побажати.»

У середньовічній Європі риторика була перш за все **мистецтвом християнської проповіді**.

Проповідь - одна із характерних і масових форм середньовічної словесності. Більш того, це єдина жива форма публічного мовлення.

Сучасна риторика

Дві головні традиції риторики:

Перша традиція

репрезентована у давньогрецького філософа Аристотеля (IV ст. до н. е.). У її межах риторика визначається як "мистецтво переконання". Відповідно до цієї традиції головне завдання оратора переконання аудиторії.

Друга традиція

репрезентована у давньоримського ритора Квінтіліана (I ст. н. е.). У її межах риторика визначається як "мистецтво говорити витончено". Відповідно до цієї традиції завдання оратора краса, вишуканість, витонченість виразу думки. Переконання ж виступає як можливе, але далеко не є головною метою оратора.

Чи можу я стати успішним оратором?

Успішні промови - повний провал.

Чи можливо передбачити результат публічного виступу?

Чи подібне вміння - це виключно природне обдарування?

Чи може звичайна людина навчитися виголошувати промови?

Потрібно навчитися уникати поширених помилок.

Промовець чи оратор?

Промовець думає: його виступ – це практично
МИСЛЕННЯ ВГОЛОС

Оратор змушує думати й аудиторію, стежити за ходом думки, що призводить до появи запитань, на які слід відповідати. Оратор повинен уміти відчувати аудиторію через жарти, риторичні запитання, репліки, через вибір різного ступеня активності слухачів.

Використана література:

1.http://academy.gov.ua/NMKD/library_nadu/Biblioteka_Magistra/f3e7888f-ebb4-4698-a3cd-10840df8d3a2.pdf

2.<http://noosfera.net.ua/news/%D1%80%D0%B8%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%BA%D0%B0-%D1%8F%D0%BA-%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%B0-2/>